

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

7

Βάγια, έχω μια απορία.
Γιατί άλλοτε λέμε «**μια** έκθεση» και άλλοτε «**η** έκθεση»;
Σε τι διαφέρουν τα άρθρα **ο, η, το** από τα **ένας, μια, ένα**;

Τα **ένας, μια, ένα** είναι άρθρα
που χρησιμοποιούμε για ένα πρόσωπο,
ζώο ή πράγμα το οποίο δεν είναι
συγκεκριμένο.
Γι' αυτό τα λέμε **αόριστα άρθρα**.

Για σκέψου! Θα μπορούσες ποτέ να πεις
«**ένα** σπίτι μου», για να μιλήσεις για **το** σπίτι σου;
Όμως πρόσεχε! Το αόριστο άρθρο **έχει μόνο ενικό αριθμό**.
Όταν θέλεις να μιλήσεις για πολλά αόριστα πρόσωπα,
ζώα ή πράγματα, δε βάζεις κανένα άρθρο.

**Συμπλήρωσε τα κενά με το αόριστο άρθρο και θα μάθεις τι είδε
η Γαλήνη στο λαογραφικό μουσείο.**

Μην ξεχάσεις να βάλεις κεφαλαίο γράμμα όπου χρειάζεται.

Στο λαογραφικό μουσείο ήταν **ένας** κύριος που έδειχνε
στα παιδιά πώς να φτιάχνουν μουσικά όργανα. **Μια** κυρία
ύφαινε σε **έναν** αργαλειό **ένα** μάλλινο
κιλίμι. Δίπλα της υπήρχαν φωτογραφίες που έδειχναν πώς
να φτιάχνεις τα κρόσσια **μιας** κουβέρτας.
Ένας τεχνίτης σκάλιζε τη λαβή
ενός ασημένιου ξίφους.

13. Μες στο μουσείο

8 Ο Αρμπέν διαβάζει σε μια προθήκη: «Κάλτσες γυναικείες βαμβακερές – Πυργί Χίου – Τέλη 19ου αιώνα». Λέει στη Χαρά, που ήταν πίσω του:

«Κοίτα αυτές τις κάλτσες, έχουν σχεδόν όλα τα χρώματα και τα σχήματα. Έχουν, από πάνω προς τα κάτω, κόκκινα τρίγωνα, μαύρους μαιάνδρους και πράσινους κύκλους μέσα σε πορτοκαλί ρόμβους. Αλλού υπάρχουν μπλε αστέρια πάνω σε θαλασσί και άσπρα τετράγωνα, κίτρινα φύλλα και από πίσω το μοβ. Εδώ και εκεί είναι πλεγμένα καφέ λουλούδια πάνω στο ροζ, και κάτω κάτω, στις φτέρνες και στα δάχτυλα, υπάρχουν ρίγες θαλασσί, κόκκινες, γκρι, πορτοκαλί, πράσινες και καφέ».

Χώρισε τα χρώματα του κειμένου σε εκείνα που κλίνονται και σε εκείνα που δεν κλίνονται και γράψε τα από κάτω.

Κλίνονται τα:

κόκκινα μαύρους
πράσινους, άσπρα
θαλασσί, κίτρινα
πράσινες, κόκκινες

Δεν κλίνονται τα:

καφέ, γκρι, μοβ
ροζ, μπλε, πορτοκαλί

αντ. ορθ.

Μάθε να τα γράφεις σωστά.

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Μπορείς τώρα να γράψεις τα σχήματα που αναφέρει ο Αρμπέν;

Τρίγωνο, κύκλος,
ρομβόυς, τετράγωνο

Μάθε να τα γράφεις σωστά.

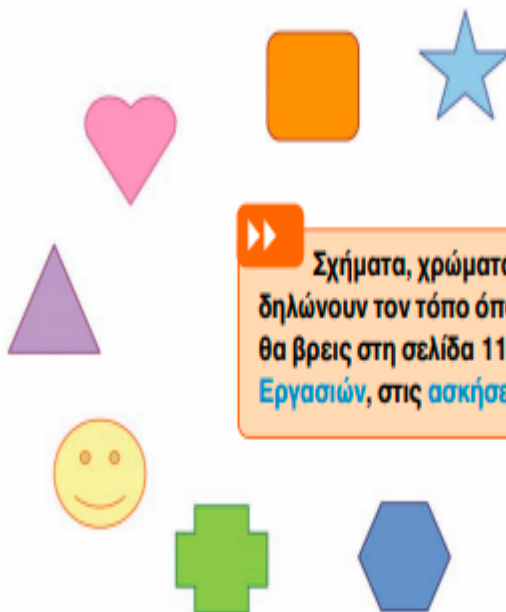
Οι υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου σε βοηθούν να πεις πού βρίσκεται κάτι. Μπορείς να τις αντιγράψεις εδώ;

ορθ.
αντ.

πάνω κάτω πίσω
αλλού μέσα εκεί
εδώ

Οι λέξεις αυτές λέγονται τοπικά επιρρήματα.

Ξέρεις άλλες τέτοιες λέξεις,
που δείχνουν πού βρίσκεται κάτι;

Σχήματα, χρώματα και λέξεις που
δηλώνουν τον τόπο όπου βρίσκεται κάτι
θα βρεις στη σελίδα 11 του Τετραδίου
Εργασιών, στις ασκήσεις 9 και 10.

13. Μες στο μουσείο

Άσκηση

9

Γράψε στη σειρά όπως στο παράδειγμα:

ρήμα είμαι - αόριστο άρθρο - χρώμα - σχήμα.

Είναι μια κόκκινη καρδιά. Είναι ένα κίτρινο τρίγωνο. Είναι ένας πράσινος κύκλος.

Είναι ένα μπλε τετράγωνο. Είναι ένα πορτοκαλί ρόμβος. Είναι ένας ροζ αστέρι.

Άσκηση

10

Περιγράψε στο τετράδιό σου την αίθουσά σου. Πες σε ποιο σημείο του σχολείου βρίσκεται. Πώς είναι; Τι έχει μέσα;

Θυμήσου να χρησιμοποιήσεις κάποια από τα επιρρήματα:

πάνω, κάτω, μέσα, έξω, αριστερά, δεξιά, εμπρός, πίσω, ψηλά, χαμηλά, ανάμεσα, δίπλα, αλλού, παντού.

Άσκηση

11

Τι ωραία που είναι τα παιχνίδια! Μπορούμε να παίξουμε ακόμη και με τις λέξεις. Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις όπως στο παράδειγμα.

- ❖ Τα κεραμίδια της δεξιάς (στέγη) μας είναι χαλασμένα.
- ❖ Ο δυνατός αέρας ξήλωσε τα κεραμίδια από τις (σκεπή) όλων των σπιτιών της γειτονιάς μας.
- ❖ Οι (όχθη) του ποταμού Στρυμόνα πλημμυρίζουν συχνά.
- ❖ Στη Χωχαρούπα οι φράχτες των (αυλή) ήταν κόκκινοι.
- ❖ Φυλάω τα γραμματόσημα της συλλογής μου σε ειδικές (θήκη).
- ❖ Πέρασαμε τη νύχτα στο καταφύγιο της ψηλότερης (κορυφή) του Ολύμπου.

Τετάρτη 5 Μαρτίου 2025
2 φορές Β.σελ. 53-54

Όνομα: _____

1. Μπορείς να περιγράψεις τον πίνακα της τάξης;

ΣΧΗΜΑ, ΧΡΩΜΑ, ΜΕΓΕΘΟΣ, ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ
ΧΡΗΣΗ!

ορθογώνιος, μέταλλο

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Μπορείς να συμπληρώσεις τα αόριστα άρθρα που λείπουν;

(ένας, μια, ένα...)

- Η δασκάλα ζήτησε από κορίτσι να σηκωθεί στον πίνακα.
- Τον χτύπησε αγόρι από το άλλο σχολείο.
- μέρα είδα παλιό συμμαθητή μου.
- από τις επόμενες μέρες θα σας επισκεφτώ.
- Το ποδήλατο αυτό είναι φίλου μου.
- αδέσποτο σκυλί ακολούθησε τον Κώστα.
- μαθήτριά έχασε το μολύβι της.
- Χθες συνάντησα συμμαθητριά μου.

ΕΙΝΑΙ
ΔΙΚΟ
ΜΟΥ!

5-3-25

αν. σελ.53

κίτρινο 1 φωτ.

Τ.Ε. μαθ. ασκ. α,β

σελ.14